

Vliv větrných farem na tetřívka obecného a ostatní ptactvo

Meike Zwart

Klimatické změny vyžadují využití obnovitelných zdrojů energie a jedním z nich je větrná energie. V současnosti je v provozu ve Velké Británii 308 větrných farem skládajících se z 3414 větrných turbín s kapacitou 5700 MW. Plány na výstavbu dalších 263 větrných farem jsou schváleny a čekají na výstavbu s kapacitou 8800 MW. Předpokládáme, že využití větrné energie v krátké době dramaticky vzroste. Vliv těchto změn na mnoho ptačích druhů, včetně těch na vrchovinách např. tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*), není přesně znám. Tyto obavy přispěly k počátku výzkumu možných efektů větrných farem na rozšíření tetřívka obecného a ostatních hnízdících ptáků.

Máme evidenci, že větrné farmy ovlivňují ptačí populace skrz kolize s turbínami, přímou a nepřímou ztrátou prostředí. Přímá ztráta prostředí je způsobena stavbou turbín a přístupových cest. Často je ztráta prostředí velmi malá, ale někdy dojde ke kompletní změně prostředí, pokud je nutné odlesnění nebo jiné změny pro uvedení větrných farem do provozu. Další rušení, jako hluk z turbín nebo práce na údržbě může vést ptactvo k opuštění těchto míst, což způsobuje nepřímou ztrátu prostředí, která může být více významná.

Pro ochranu tetřívka obecného může být velmi důležité lepší pochopení těchto věcí. Tetřívek obecný je ve Velké Británii na Červené listině a jeho populace klesá již řadu desetiletí, hlavně z důvodu ztráty prostředí. Výzkumy v Alpách ukázaly, že tetřívek obecný může být ovlivněn větrnými farmami skrz nepřímou ztrátu prostředí. Pro značný počet vybudovaných a plánovaných větrných farem na britské vysočině je důležité lépe pochopit, jestli by nás příklad z Alp měl znepokojovat. Sebrali jsme data z několika větrných farem ve Velké Británii, které byly vybudovány v oblastech výskytu tetřívka obecného. Analýzou dat sebraných během různých fází výstavby větrných farem budeme schopni vyšetřit, zdali větrné farmy rozvracejí populace hnízdících ptáků.

Tokaniště tetřívka obecného, kde se kohouti shromažďují a tokem vábí slepičky, představují další příležitost prozkoumat vliv větrných farem na tento druh. Slepičky si vybírají kohoutky především podle jejich představení na tokaništi. Chceme zjistit, jaký vliv má hluk z větrných turbín na zvukové projevy kohoutů a jestli je to příčinou opouštění některých lokalit.

Obecněji, se zabýváme také, jaký efekt má hluk z větrných farem na zpěv ostatního ptactva. Ukázalo se, že dopravní hluk ovlivňuje ptačí komunikaci a nutí zpěvné ptactvo zpívat ve vyšších tóninách a/nebo hlasitěji z důvodu, aby byli slyšet v hlučném prostředí. Zvýšený hluk z dopravy a ostatních zdrojů může ovlivňovat příležitost přilákat partnera a/nebo ubránit své teritorium.

Až všechny tyto informace budou sebrány, bude možné rozhodnout, jestli větrné farmy mají vliv na populace tetřívka obecného a ostatní druhy ptactva. Zároveň bude možné stanovit co dělat, pokud něco, abychom zmírnili negativní vlivy.

Z originálu v The International Newsletter of the World Pheasant Association (issue 88) přeložil a upravil pro potřeby WPA CZ-SK. Issue 88 bylo vydáno v zimě 2011/2012.

Ing. Jiří Mrnka